

FAQ – Transitie ODA-mandaten naar Datadelen

Versie 1.0, 25-08-2026

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Vragen en antwoorden per onderdeel	3
2.1	Over ODA-mandaten en de transitie	3
2.2	Over Het Normo en Datadelen	4
2.3	Wat moet mijn organisatie doen?	5

1. Inleiding

Met de invoering van de Energiewet verandert de manier waarop organisaties, met toestemming van de datarechthebbende, energiedata van kleine aansluitingen opvragen. Het huidige proces op basis van ODA-mandaten wordt stapsgewijs vervangen door Datadelen via Het Normo.

In deze FAQ worden vragen omtrent de transitie en benodigde implementatie beantwoord. De FAQ zal gedurende de transitie steeds aangevuld worden. Houd de Energiedatawijzer hiervoor in de gaten en meld je aan om updates over de release te ontvangen.

2. Vragen en antwoorden per onderdeel

2.1 Over ODA-mandaten en de transitie

Wat is een ODA?

ODA staat voor onafhankelijke dienstenaanbieder. Een ODA kan op basis van een geldig mandaat van de datarechthebbende energiedata van kleine aansluitingen opvragen om daarmee een dienst te leveren.

Wat is een ODA-mandaat?

Een ODA-mandaat is de huidige manier waarop een datarechthebbende een ODA toestemming geeft om de persoonlijke energiedata op te vragen. Deze werkwijze wordt onder de Energiewet uitgefaseerd en vervangen door Datadelen via Het Normo. In de Energiewet wordt ook niet meer over ODA's gesproken.

Waarom worden ODA-mandaten uitgefaseerd?

Met de invoering van de Energiewet verandert de manier waarop organisaties met toestemming van de datarechthebbende energiedata van kleine aansluitingen opvragen. Het huidige proces op basis van ODA-mandaten wordt daarom stapsgewijs vervangen door Datadelen via Het Normo. Binnen deze werkwijze kunnen dataverzoekende partijen energiedata uit wettelijke registers opvragen, nadat de datarechthebbende daarvoor expliciet toestemming heeft gegeven via enKiy.

Wanneer verdwijnen de ODA-mandaten?

Tot en met 31 december 2027 kunnen nog nieuwe ODA-mandaten worden geregistreerd bij de distributiesysteembeheerder. Vanaf 1 januari 2028 worden geen nieuwe ODA-mandaten meer geregistreerd, maar kunnen bestaande mandaten nog wel gebruikt worden om data op te vragen. Op 1 januari 2029 kan op basis van bestaande mandaten geen energiedata meer opgevraagd worden, en verloopt het opvragen van deze energiedata uitsluitend via Datadelen.

Kan ik na 1 januari 2028 nog een nieuw ODA-mandaat aanvragen?

Je kunt als klant nog steeds een mandaat aan 'een derde' geven, maar je kunt er geen data meer mee opvragen. Voor het opvragen van data moet je overstappen op Datadelen via Het Normo.

Voor welke organisaties is deze transitie relevant?

De transitie raakt bestaande ODA's en andere organisaties die diensten aanbieden op basis van energiedata van kleine aansluitingen. Hieronder vallen onder andere energieleveranciers, aanbieders van energiediensten en andere organisaties die Datadelen willen gebruiken. De transitie heeft ook impact op de klanten van deze organisaties, omdat de manier van toestemming verlenen voor hen verandert.

2.2 Over Het Normo en Datadelen

Wat is Datadelen?

Datadelen is de nieuwe werkwijze voor het delen van energiedata onder de Energiewet. Bij Datadelen geeft de datarechthebbende expliciet toestemming voordat een dataverzoekende partij de betreffende energiedata kan ontvangen.

Wat is de rol van Het Normo?

Het Normo vervult onder de Energiewet de rol van gegevensuitwisselingsentiteit (GUE) en heeft een centrale rol in deze overgang. Het Normo organiseert de toegang tot energiedata en faciliteert de veilige gegevensuitwisseling tussen betrokken partijen.

Wat is een dienstverlener?

De term Dienstverlener wordt gebruikt voor een Dataverzoekende partij die data opvraagt op basis van toestemming van een Datarechthebbende. Er zijn ook andere Dataverzoekende partijen die data mogen opvragen op basis van een (andere) wettelijke bepaling.

Wat verandert er voor een bestaande ODA?

Een bestaande ODA die na de overgangsperiode energiedata wil blijven opvragen, moet overstappen op Datadelen. Dat vraagt om een aanpassing van de dienstverlening, processen en technische aansluiting. Om deel te nemen, registreert de organisatie zich bij Het Normo.

Wat is enKiy?

enKiy is een dienst van Het Normo waarmee een datarechthebbende expliciet toestemming kan geven voor het delen van de persoonlijke energiedata.

Welke rol speelt enKiy binnen Datadelen?

De dienstverlener initieert vanuit de eigen dienstverlening het toestemmingsproces. De datarechthebbende geeft de gevraagde toestemming via enKiy. De dienstverlener blijft het aanspreekpunt voor de eigen klant.

Wat is Mijn enKiy?

In Mijn enKiy kan een datarechthebbende verleende toestemming(en) inzien en te zijner tijd indien gewenst ook intrekken.

Wat is de rol van de datarechthebbende?

De datarechthebbende bepaalt bij Datadelen op basis van een verzoek of een dienstverlener de betreffende energiedata mag gebruiken. De toestemming wordt via enKiy gegeven. Via Mijn enKiy kan een datarechthebbende te zijner tijd toestemming(en) ook beheren, dat wil zeggen intrekken of annuleren indien gewenst. NB Toestemming intrekken is niet hetzelfde als gegevens verwijderen die een bedrijf al heeft ontvangen.

2.3 Wat moet mijn organisatie doen?

Mijn organisatie maakt nu gebruik van ODA-mandaten om energiedata op te vragen. Wat moeten we doen?

Bereid de overstap naar Datadelen tijdig voor. Dat betekent in ieder geval: bepalen welke gevolgen de nieuwe werkwijze heeft voor jouw dienstverlening, processen en technische aansluiting, en de benodigde stappen voor deelname aan Datadelen doorlopen. De actuele implementatie-informatie en planning staan op de Energiedatawijzer.

Wanneer moeten we beginnen met de overstap?

Wacht niet tot de ODA-mandaten aflopen. De overgang en implementatie vinden gefaseerd plaats in 2027. Volg de actuele planning op de Energiedatawijzer en bepaal op basis daarvan wanneer voorbereiding en implementatie binnen jouw organisatie nodig zijn. Houd er ook rekening mee dat het registreren als dienstverlener en het inrichten van eHerkenning 3 binnen jouw organisatie ook tijd vergt, los van de implementatie van de dataproducten.

Moeten we ons registreren bij Het Normo?

Ja. Organisaties die Datadelen willen gebruiken, registreren zich als dienstverlener bij Het Normo.

Hoe registreren we ons als dienstverlener?

De voorwaarden voor deelname en informatie over registratie en aansluiting worden via [de website van Het Normo](#) beschikbaar gesteld. Vanuit de transitie-informatie op de Energiedatawijzer wordt naar de juiste informatie verwezen.

Moeten we onze systemen en processen aanpassen?

Ja, organisaties moeten rekening houden met aanpassingen in de eigen processen en technische inrichting. Welke aanpassingen nodig zijn, hangt af van jouw huidige situatie en de dataproducten die je gaat gebruiken.

Wat betekent de transitie voor onze bestaande klanten?

Wanneer je energiedata opvraagt via het proces van Datadelen, moet de datarechthebbende daarvoor toestemming geven via enKiy. Dienstverleners moeten daarom ook hun klantproces en klantcommunicatie op de nieuwe werkwijze voorbereiden.

Moeten bestaande klanten opnieuw toestemming geven?

Ja, want bestaande ODA-mandaten worden uitgefaseerd. Om data van rechthebbenden te mogen blijven gebruiken moet je hen om toestemming vragen via enKiy.

Ondersteunt Het Normo organisaties bij de implementatie?

De implementatie van de nieuwe werkwijze om data te delen is de verantwoordelijkheid van de organisatie zelf. Het Normo publiceert implementatie-informatie, documentatie en updates en organiseert voorlichtingssessies. De Energiedatawijzer is de centrale plek om deze informatie te volgen.

Ik ben energieleverancier. Wat betekent de transitie voor mijn organisatie?

Ook energieleveranciers die energiedata van kleine aansluitingen met toestemming van de datarechthebbende willen opvragen, kunnen met de transitie te maken krijgen. Welke stappen nodig zijn,

hangt af van of deze data opgevraagd mag worden binnen een systeemproces. Is dat niet het geval, dan is toestemming van de Datarechthebbende vereist.

Ik bied een energiedienst aan maar ben geen ODA. Wat moet ik doen om Datadelen te gebruiken?

Om Datadelen te gebruiken, dien je je te registreren als dienstverlener bij Het Normo. Alle informatie hierover is beschikbaar op [de website van Het Normo](#).